

Pelastustieto

*Köysiä, hikeä
& opiskelua s. 22*

Palontorjuntatekniikka-sivuilla
kerrotaan Permin yökerhopalosta **s. 32**

Valtaosa eläimistä pelastettiin
Loimaan sikalapalossa **s. 8**

Vuosilomasijaisten määrä
vaihtelee rajusti alueittain **s. 18**

BEND

– köysiä, hikeä ja opiskelua

Harjoitustilanteessa pelastetaan koskeen pudonnutta kiipeilijää. Reunamiehet tekevät ensitiedustelua.

Teksti ja kuvat: Janek Andersson, lääkintäesimies, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Kirjoitin Pelastustieto-lehdessä 2/2009 kokemuksistani CMC Rope Rescue Schoolin järjestämällä Rope Rescue Technician I ja II-kursseilla. Viime vuoden alkupuolella sain vihdoin hyväksynnän III-tason kurssille, joka järjestettiin viime lokakuussa Oregonin Bendissä USA:ssa. III-tason kurssi on korkein mahdollinen taso, jonka RRT-koulutuksessa voi saavuttaa.

Vaativa ponnistus

Jo keväällä, kurssihakemukseni hyväksymisen jälkeen sain Yhdysvalloista RRT III-kurssin esilukumateriaalia ja listan asioista, jotka tulisi hallita kurssin ensimmäisenä päivänä. Massiivista paperipinoa setviessä alkoi hiljalleen selvitä tulevan kurssin vaativuus – paljon uutta asiaa, joten pitkiä päiviä oli luvassa. Materiaali piti sisällään paljon köysillä pelastamisen yleistietoa, mutta myös paljon uutta tiivistä faktaa. Myös ennakoon opetettavaa riitti: uusia solmuja ja tekniikoita lähinnä liittyen koripaarilla evakuoimiseen ja köysiratojen tekemiseen. Harjoitteiden parissa vietinkin pitkät päivät harjoitustornissa keväällä ja kesällä ennen kurssille lähtöä. Harjoittelu ei mennyt hukkaan, sillä ensimmäisenä kurssipäivänä suoritettiin tasokoe, jossa kontrolloitiin kurssilaisten läh-

tötaso. Esimateriaalin ja harjoitteiden lisäksi tuli osata hyvin RRT I ja II-kurssien asiat. Näyttökoetyypisiä harjoitteita tehtiin harjoitusalueella aikaisesta aamusta pitkälle ilta-päivään. Kurssilaisen tuli osoittaa osaavansa kaikki vaadittavat solmut, joita on hieman enemmän kuin mihin olemme täällä Suomessa tottuneet. Harjoitusalueen pihalle tuli osata rakentaa erityyppisiä köysiratoja kahden suuren pylvään varaan. Harjoitustornin rakenteissa roikkuvalla koripaarilla tuli osoittaa hallitsevansa saattajan taidot, kuten 360 astetta liikkuminen, koripaarin päälle nou-

seminen ja koripaarin asentojen muuttaminen. Lopuksi väsyneitä kurssilaisia nöyryytettiin vielä taljarastilla, jossa piti rakentaa pyydetyin mukaisia taljajärjestelmiä: yksinkertaisia, monimuotoisia ja kertautuvia taljajärjestelmiä.

Teoriaa ennen käytäntöä?

Lähtiessäni kurssille olin melko varma siitä, että sen rakenne tulisi olemaan samantyyppinen kuin I ja II-kurssienkin. Aiemmillä kursseilla ei juurikaan käyty asioita läpi luokkahuoneessa, vaan heti kurssin alussa käytännön harjoittein. Olin kuitenkin väärässä. Opeteltavaa oli paljon ja osassa asioita oli päivä aloitettava aina luokkahuoneesta ennen siirtymistä harjoittelemaan autenttiseen ympäristöön.

Erilaisten kolmijalkojen, multipodien,

High Line -järjestelmissä käytettävä High strength tie-off -ankkurointi, näin solmut eivät heikennä kestävyyttä.

Pelastaja ja pelastettava Norwegian Reeve -köysiradalla.

Kerroksista pelastaminen Guy-linen avulla.

Koripaarilla pelastaminen kerroksista kun korotettuja ankkuri apuvälineitä ei ole käytettävissä.

Kurssin seniorikouluttaja Bruce Parker havainnollistaa Res-Q-max kiväärin toimintaa, jolla apuköydet ammutaan kuilun ylitse.

RRT III-kurssin sisältöä:

- > RRT I ja II-kurssien sisällön kertaus
- > Viimeisimmät varuste-uutuudet
- > Varustetestit ja demot
- > Varmistamistekniikat
- > Ankkurointi, kolmijalat ja multipodit
- > Köysiradat ja taljajärjestelmät
- > Vaativat henkilökohtaiset taidot
- > Ohjainköysiradat
- > Vaativat koripaarittekniikat
- > Vaativat harjoitteet vaihtelevissa oloissa

Kurssilla harjoiteltiin myös tripodin ja A-ramen tekemistä tilapäisvälinein.

Viimeisenä kurssipäivänä tehtiin sovellettuja harjoitteita Bendin läpi virtaavan kosken kuohuissa.

köysiratatyyppien ja monimutkaisten ankkuri- ja taljajärjestelmien osalta oli turvallisuussyistä pakko aloittaa aina harjoittelu teoriaopetuksella. Ensimmäiset kurssipäivät olivatkin rakenteeltaan melko samanlaista toistoa. Aamu alkoi yleensä kello seitsemältä Bendin palolaitoksen 2. aseman harjoitusalueen luentosalissa, jossa pidettiin parin tunnin teorialuennot ja sitten klo 17.30 asti harjoitteita kentällä. Lopuksi koko kurssi koottiin vielä luokkatiloihin päivän oppien yhteenvetämiseksi.

Vaativat harjoitteet

Kurssin ensimmäiset päivät kuuluivat uutta oppiessa ja uusien oppien toistamisessa. Puollessa välissä kurssia alkoi tuntua siltä, että yhtään uutta asiaa ei enää voisi omaksua ja silti sitä vaan tulvi lisää. Pieni taskuun mahtuva muistilehtiö nousi arvoon arvaamattomaan ja illalla päivän päätyttyä väsynyt mies yritti saada selvää merkinnöistään ja tulkita niitä oikeaksi tekstiksi kurssimateriaalin tueksi.

Kurssin kouluttajat *Bruce Parker* ja *Jim Bolton* ovat pitkän linjan köysipelastuskouluttajia, joilla oli jatkuvasti uutta annettavaa uupuneille oppilaille. Puolikurssijuhlia ei pidetty, ei ollut saunaa – eikä kukaan olisi jaksanut ilmestyäkään paikalle. Kurssipäivien päätteeksi annettiin tehtäviä seuraavaa päivää varten.

Kurssin viimeiset päivät vietettiin Bendin ympäristössä eri kohteissa sovellettuja harjoitteita tehden. Harjoitteet tehtiin pienryhmissä tehtäväskenaarioina. Harjoitteet kattoivat monipuolisesti koko RRT I–III-kursien sisällön ja oli mahtavaa havaita, miten kolmen kurssikokonaisuuden asiat alkoivat elää harjoitteissa.

Ryhmiä tehtävinä oli muun muassa rakennuksesta evakuoimista ohjainköysillä, kalliokiipeilijän pelastaminen kalliolta, kuohuvassa koskessa olevan melojan pelastaminen, koripaarievakuoinnit kuulun ylitse ja koripaaripelastaminen syvästä kuilusta köysiradalla. Lisäksi harjoitteissa oli yhdistettynä vaikean lähestymisen tekniikat, kuten raken-

Vietin vapaapäivää San francison Fire station 3:lla RRT I/II -kurssilla tutuiksi tulleiden kavereiden kanssa.

teissa kiipeileminen, laskeutumiset ja nousumiset köysillä.

Kurssit on nyt käyty!

Rope Rescue Technician -kurssit ovat nyt takana ja olen erittäin tyytyväinen saamaani oppiin. Lähtiessäni opiskelemaan NFPA-standardien ohjailemaa köysipelastamista epäilin hieman sitä, voiko noita oppeja koskaan täysipainoisesti tuoda omassa maassa käytännön tasolle. Köysillä työskentelyn kulttuuri on niin nuori, pelkoja paljon ja osaamista paikoitellen varsin heikosti.

Koulutus maksaa ja pelastuslaitosten talous on tiukassa. Koulutusta antaa Pelastusopisto, mutta erikoiskulutukselle olisi tilausta. Sopivia keikkoja on, niitä ei vaan aina tunnusteta. Köysitaidot ovat osa työturvallisuutta ja köysiä pitäisi hyödyntää enemmän.

Nyt hankittu tieto ja kokemus on antanut uuden tavan ajatella asioita ja rohkeuden soveltaa laajemmin omia oppeja. Suuren meren takana on pitkät perinteet köydellä pelastamisessa ja siellä sitä tehdään paljon. Fyysikän lainalaisuudet ovat siellä ihan yhtä vaikuttavia ja potilaat vähintäänkin yhtä kipeitä kuin täällä kotimaassa. Miksi siis keksiä pyörää uudelleen ja muuttaa kaikkea, meillä on paljon opittavaa! ■

Bend, Oregon. Upea pieni ja rauhallinen noin 80000 asukkaan kaupunki Mt. Hoodin ja Mt. Bachelorin kupeessa, Kaskadien vuoristossa. Bend on ulkoilmaelämän ehdoton keskus harrastitpa sitten varjoliittoa, basehyppyjä, melontaa, kiipeilyä, vaeltamista tai maastopyöräilyä.

Lähin lentokenttä on Redmond Oregon, hyvin pieni kenttä noin 20 km päässä Bendin keskustasta. Paikasta kiinnostuneille löytyy tietoa osoitteesta www.visitbend.com

Vortex-multipodi tuli tutuksi kurssiviikon aikana. Teräväkärkinen "Raptor" -jalka pureutuu kovaankin alustaan tehokkaasti.